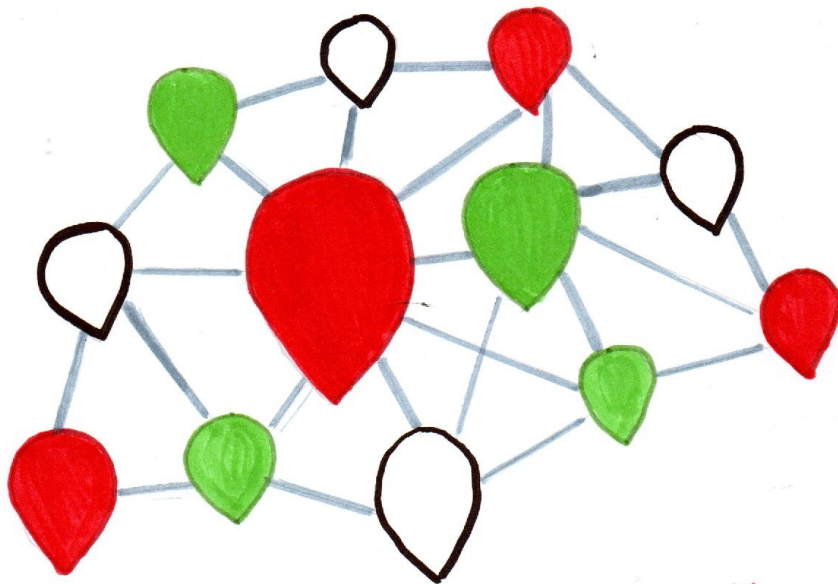

1
Natalánul

„Hunyadiak földjén”

2025.05.12-16.

**KISBOLDOGASSZONY KATOLIKUS ÁLTALÁNOS
ISKOLA 7. A OSZTÁLYA**

A Kisboldogasszony Katolikus Általános Iskola hetedik évfolyamos diákjai és kísérő tanárai 2025. május 12-16. között Romániába utaztak a Határtalanul! program keretében, hogy felfedezzék a Hunyadi családhoz kapcsolódó történelmi, irodalmi, földrajzi, néprajzi és gasztronómiai kincseket. A tanulmányi kirándulásra egész tanévben lázasan készültek.

2025. április 28. Előkészítő projektnap

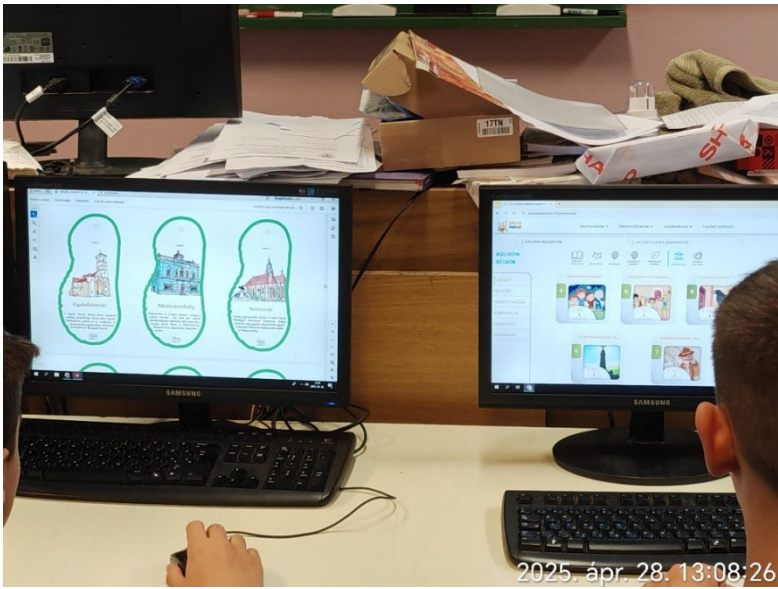
Ezen a délelőttön megismerhettük a kirándulás részletes programját, majd csoportok alakultak és minden csoport egy-egy nap programját dolgozta fel. Így, kilépve a hagyományos tanórai és tantárgyi keretből, csoportmunkában készültek projektnaplónk oldalai a megtekintendő nevezetességekkel, a történelmi-földrajzi érdekességekkel, az adott település híres szülötteivel. Töltöttünk feladatlapot, ragasztottunk, vágjunk, festettünk. Az ismeretszerzés így különböző tevékenységek során, alkotó módon történt.

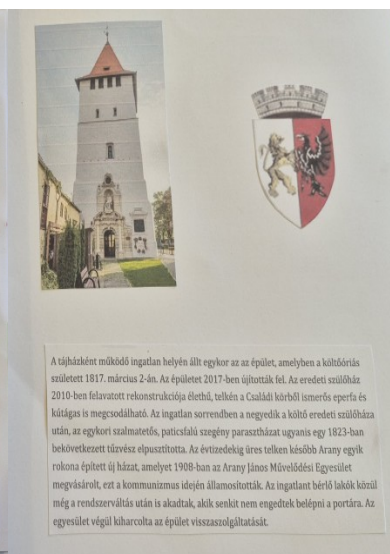
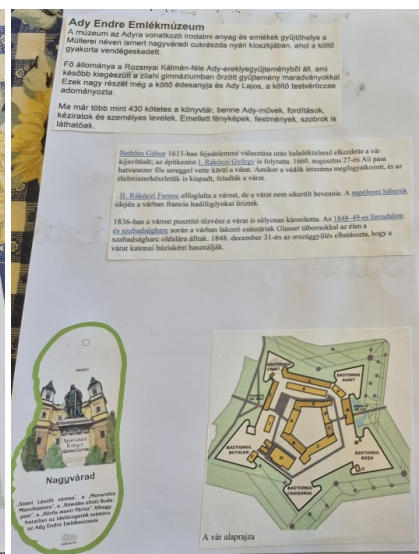
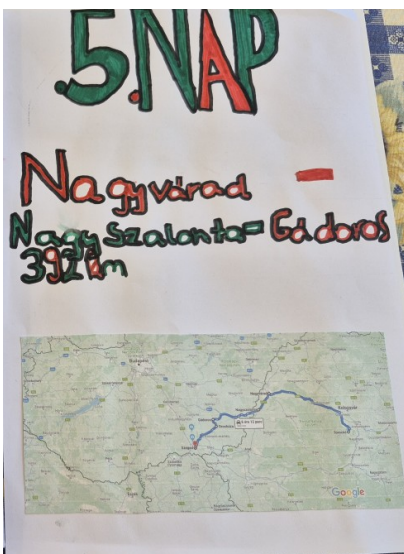
Az informatika teremben Attila bácsi segítségével további információkat gyűjtöttünk a Kárpát- medencei Bakancslista és a Határtalanul! Barangoló digitális tartalomtár felhasználásával.

A nap végére elkészült naplónk oldalaival:

2025. május 12-16. Kirándulás

Május 12. Első nap

Ezek után gondolhatja mindenki mennyire vártuk a kirándulást! Látni azokat a helyeket, amiről olvastunk, megtapasztaljuk mindazt, amit hallottunk.

Elérkezett végre, amire hetek óta vártunk. Háromnegyed hétkor gyülekeztünk az iskola előtt, pakoltuk a csomagokat a rengeteg enni –és innivalót, még egy ölelés, integetés és végre kigördült a busz.

Alig két óra múlva a határon voltunk, hirtelen mindenki elcsendesedett, tanár néniék meg is lepődtek, de gyorsan megértették. Sokan először léptük át a határt!!!!

Utunk először Dévára vezetett. Terveink szerint felvonóval mentünk volna fel a Várhegyre, de sajnos nem működött, így nekivágtunk gyalogosan, s közben felidéztek meglévő ismereteinket a természeti rezervátumot idéző hegyről, s az itt előforduló számos ritka növényről és a homoki viperáról, melynek szintén gyakori előfordulási helye. A vár maradványait nézgetve felolvastuk Kőműves Kelemenné balladájának néhány részletét.

Újabb séta után visszatértünk a városba, majd folytattuk utunkat a következő állomás felé. A következő megálló Erdély legimpozánsabb és leglátványosabb teljesen épen maradt váránál Vajdahunyadon volt. A várkastélyban felidéztek a Hunyadi-család történetét, hisz ez volt a család birtokának központja, s egyben nevüknek eredete is hozzákapcsolódik.

Kellemes séta, nézelődés és néhány emléktárgy vásárlása után ismét folytattuk utunkat a Torockóban lévő szállásunkra a Brassai Tóbiás-Ház Ifjúsági Szabadidőközpont diákszállására.

Május 13. Második nap

Második napunkat az Európa Nostra Díjas Torockón töltöttük, ahol bejárva a falut, megtekintettük annak főbb nevezetességeit (unitárius templom, vajorok, utcásorok, házak). Felvettük a kapcsolatot a helyi iskolásokkal közös programokat szerveztünk.

Séta közben megtudtuk, hogy a nemzeti összetartozás, a magyar kultúra meghatározó központjának létrehozása céljából a Duna televízió megvásárolta a néhai Czupor Ferenc nagygazda, bányatulajdonos által az 1800-as évek végén építtetett épületet, ami 2014. júniusában megnyitotta kapuit, így a torockói Duna-ház ma már nem csak egy látnivaló, hanem a magyarság megmaradásának egyik fellegvára.

Együtt sétálgatva a főtéren, a polgármesteri hivatal bal szárnyában található Néprajzi Múzeumot látogattuk meg. Nem csupán a gazdag múzeumi tárgyak miatt volt hatalmas az érdeklődésünk, hanem Ági néni (Lassel Ágnes vezető) lelkes tájékoztatója miatt is, aki mindent elmesélt, amit a Torockóra látogató vendégnek érdemes tudnia. A múzeum öt termének fő vonzereje a fémfeldolgozás, illetve azoknak a szerszámoknak és háztartási cikkeknek, ruháknak, bútoroknak a bemutatása, amelyek a 18. és 19. században torockói műhelyben készültek. Kiderült, hogy Ági néni minden kiállított tárgynak ismeri a történetét, így sok-sok kérdésünkre is türelmesen válaszolt.

Új barátainktól megtudtuk, ha szeretnénk ellátogatni egy működő vízimalomhoz, a 48-as házszámot keressük, Both Miklós asztalosmester portáját, ennek hátsó udvarán található a Kárpát-medence legkorábbi felül csapos patakmalma, egy igazi építészettörténeti ritkaság. Az utca elején tábla hívta fel a figyelmünket a malomra, a portára érve megcsodálhattuk a vízimalom működő kerekét. A malomba bejutva elolvastuk, hogy gerendájára az 1723-as évszám van rávésve, valamint a hajdani tulajdonos neve, Toroczka Klára. A malomépület három helyiségből áll: a malomszerkezetnek helyet adó malomházból, a molnárházból valamint az épület tengelyére merőlegesen épített pincéből. Falai részben fagerendákból, részben kőből épültek, a homlokzat egyetlen dísz a vörösre festett ablakkeret. A malom mai tulajdonosai a Bot család fogadott minket, akik elmondták hogyan tették az épületet látogatásra alkalmassá és meséltek az ott látható tárgyakról, képekről.

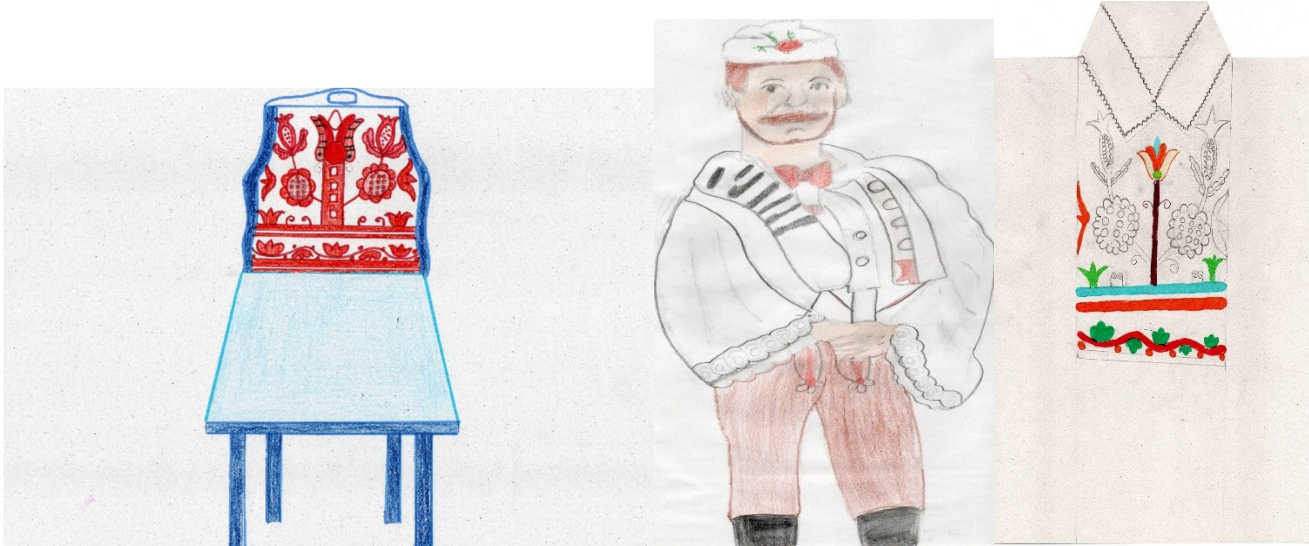
Ezt követte egy finom ebéd a szállásunkon, majd a várva-várt közös túra Székelykőre, Kőlyuk megtalálására, a hozzá fűződő legenda felelevenítésére.

S bár a feljutás csak a legkitartóbbaknak sikerült, a csodálatos kilátás kárpótolta őket az út nehézségeiért!

A szállásra visszatérve kis pihenő után közös kézműveskedés, (készültek népviseletek, de modern ruhadarabok a látott mintákkal), hatalmas játék, beszélgetés.

Május 14. Harmadik nap

Utazásunk következő állomása Kolozsvárra volt, sétáltunk a főtéren megtekintettük a Szent Mihály székesegyházat, amely a 4 méteres keresztel együtt 80 méteres magasságával Erdély legmagasabb templomtornya. Erdély legkorábbi csarnoktemploma és 2. legnagyobb alapterületű temploma a 14-15. században épült gótikus stílusban. Művészetében az észak-magyarországi stílus hatása ismerhető fel, de sok részletében az erdélyi helyi jegyek mutatkoznak. A székesegyház mellett látható Mátyás-szoborcsoport hírneves uralkodónk, Hunyadi Mátyásnak, Kolozsvár szülöttének 1902-ben állított szobra. Fadrusz János impozáns szobra nemcsak a nagy formátumú királyunknak állít emléket, de nemzetünk fontos szimbólumává is vált az idők folyamán. A szoborcsoport művészeti értékét jelzi, hogy az 1900-as párizsi világkiállításon a zsűri a rendezvény aranyérmét ítélte oda neki.

Hunyadi Mátyás Kolozsváron született, Magyarország uralkodója 1458 és 1490 között volt. 1851-ben azonosították a városban a király szülőházát, melyet meglátogattunk, s falán található emléktáblát közösen elolvastuk.

Egy finom ebéd a főtéren, máris utaztunk tovább Tordára. A Tordai-sóbányában, ahol megtekintettük a Bányászati Múzeumot, az Oltár Termet, a Terézia-tárna sókristályait és a Rudolf-tárna só cseppköveit, megtapasztaltuk a só gyógyhatásait, megbeszéltük történelmi jelentőségét.

Útvonaltervünk újabb állomása volt a Tordai-hasadék. Ösvényét végigjárva felelevenítettük a geológiai felépítéséről, kialakulásáról, flórájáról és faunájáról tanultakat, meglévő történelmi ismereteink előhívására a tanulók beszámoltak a hasadék mondai keletkezéséről, összehasonlítottuk a projekt napon készült rajzainkat és a táj valódi képét, majd indultunk vissza a szállásra.

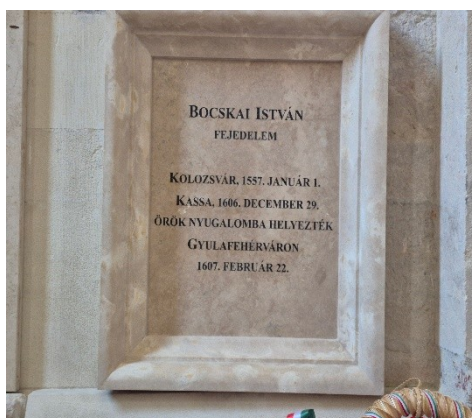
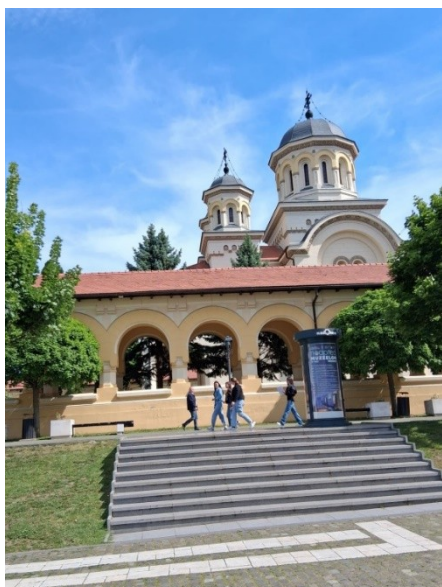

Május 15. Negyedik nap

Szászsebesi programunk sajnos objektív okok miatt nem valósult meg, így egyenesen Gyulafehérvár felé indultunk. Megérkezve felidéztek, hogy 1442-ben itt aratott győzelmet Hunyadi János a török felett, de nem feledkeztünk meg arról sem, itt választották II. Rákóczi Ferencet 1704-ben az erdélyi rendek fejedelmüké és itt született 1645-ben I. Rákóczi Ferenc. Sétánkat folytatva felkerestük a vár falának és bástyáinak maradványait, az erdélyi fejedelmek 15. századi palotáját és az Szentháromság Ortodox templomot.

Érseki Székesegyházában koszorút helyezünk el a Hunyadiak síremlékénél.

Altemplomában megnéztük az erdélyi fejedelmek nyughelyeit, majd utaztunk tovább.

Nagyenyedre érkezve felkerestük a Bethlen Gábor Református Kollégiumot, megismerkedtünk az ott tanuló diákokkal. Közben meghallgattuk a Nagyenyedi két fűzfa című Jókai regény részleteit, majd a Kuruc diákok emlékművénél zártuk sétánkat.

Fáradtan, de tele élményekkel indultunk vissza a szállásunkra.

Május 16. Ötödik nap

Pakolás a buszba. Vajon ennyi csomag volt induláskor is? Megkaptuk úti csomagjainkat, elbúcsúztunk vendéglátóinktól, felszálltunk a buszra és indulás haza. Persze kis kitérővel. Újabb néhány óra, újabb néhány kilométer. Már szinte percenként érdeklődtünk mikor állunk meg, amikor a sofőr bácsi közölte, ha még egy kicsit türelmesek leszünk, egy csodálatos helyet mutat nekünk. Milyen igaza volt! Király-hágón félóra pihenés, jégkrém, séta, fotózás.

Utunk következő állomása Nagyvárad volt, sétáltunk a barokk negyedben, megnéztük a római katolikus székesegyházat, ami a legnagyobb barokk stílusban épült templom Romániában.

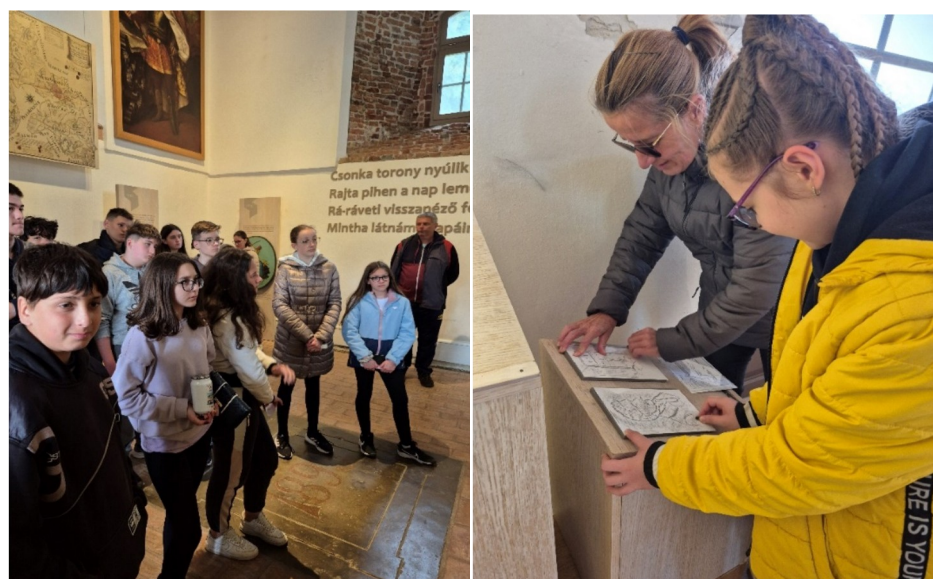
A központi hajó hossza 70 m, szélessége 30-40 m. Falait vaskói és carrarai márvány borítja. Két oldalsó hajója és két templomtornya van. A székesegyház előtt látható Szent László szobra, mely eredetileg a főtéren állt. A legenda szerint Szent László a templomban van eltemetve. Nagy ünnepek alkalmával körmenetet tartanak Szent László hermájával, amely az ereklyéjét őrzi. Az ereklye Szent László koponyájának egy darabja, a herma pedig egy hatvan centiméter magas aranyozott ezüst mellszobor. A székesegyház mellett található a szintén barokk stílusú püspöki palota épülete. Három szintjén összesen 90 szoba és három díszterem található. A palota ablakainak száma 282. Később osztrák barokk stílusban épült, amely visszafogottabb és praktikusabb, mint például a túldíszített francia barokk. Az épületet a híres bécsi Belvedere-kastély kicsinyített másának szánták. Végül sétáltunk a Kanonok-sor 253 méter hosszú folyosóján, ami 56 pillérből áll és 10 épületet köt össze. Több szakaszban, több mint 100 éven át, 1753-1875 között építették Franz Anton Hillebrandt tervei és Forgách Pál, akkori püspök elképzelései alapján.

Egy finom ebéd után.....

Újabb utazás és megérkeztünk utolsó erdélyi állomásunkra: Nagyszalontára. Kiszálltunk, ami valljuk meg már mindenkinek jól esett, sétáltunk a szoborparkban, megnéztük a Csonka tornyot, rajzoltunk emlékebe, megkoszorúztuk Arany János szobrát, felolvastunk egy részletet a Toldiból.

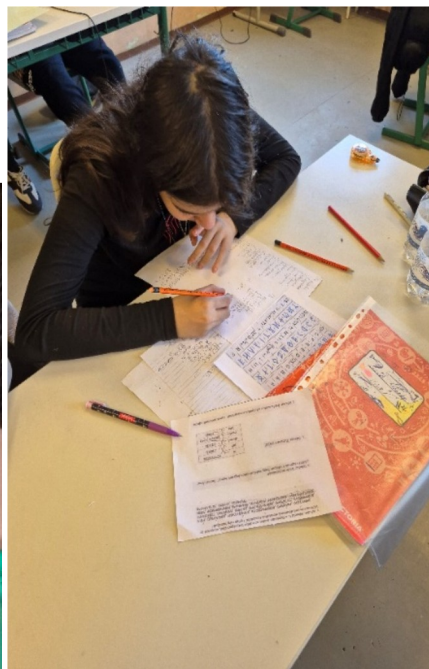

A buszon még néhány feladatot megoldottunk, majd hátradőlve, zenét hallgatva utaztunk Gádoros felé. A határt átlépve, a telefonok átállása után jelentkeztünk be szüleinknél, s jeleztük érkezésünk időpontját. Este hét körül, kb. 10 órás út után érkeztünk meg az iskola elé, ahol lelkesen ugrottunk szüleink nyakába és egymás szavába vágva mindent azonnal akartunk elmondani.

Hát ilyen volt a mi öt napunk, s reméljük kedves olvasóink is láthatták a mi szemünkkel a csodákat, aminek részesei lehettünk!

Határtalanul értékelő óra bemutatása:

Két órában különböző munkaformák változatos alkalmazásával a készült képek, rajzok, térképek felhasználásával készítettünk egy ppt-t, befejeztük útinaplónk záró oldalait. A készítés során felidéztek kirándulásunk helyszíneit, az út során szerzett új ismereteinket. Mindenki megfogalmazta tapasztalatait, összegezte és értékelte a számára legmaradandóbb élményeit és persze közösen elfogyasztottuk azokat a finomságokat, amiket hoztunk. Másnap a hatodikosokat leptük meg bemutatónkkal, akik érdeklődve figyeltek. Sok kérdést is feltettek, elmondták, hogy ők is nagyon szeretnék, ha a következő tanévben a pályázatuk sikeresnek bizonyulna és ők is utazhatnának. A lelkesedésüket felkeltettük, mindenki nagyon készül, hogy részt vehessen a Határtalanul! programban. Mi egyet kívánhatunk nekik: Jó munkát és megérdemelten Jó utat!

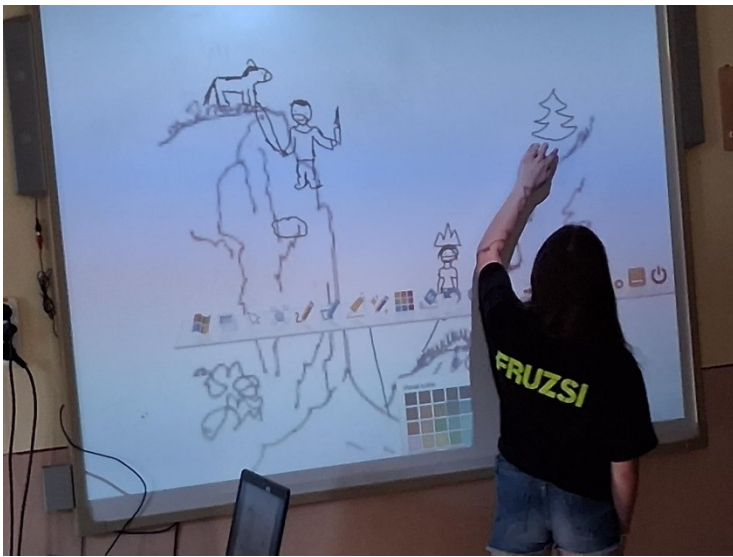
2025. június 4. Nemzeti Összetartozás-Határtalanul! témanap

Még alig pihentük ki utazásunk fáradalmait, itt volt a következő nagyszabású program. Mozgassuk meg az egész iskolát, legyen egy saját témanap, ami egyben egy kis bemutató is, mutassuk meg iskolatársainknak merre jártunk, milyen élményeket szereztünk! Az ötlet a Trianon előtti Magyarország térképének elkészítése, feldarabolása, az összekötő hidak nyomtatása, ragasztása, majd a szomszédos országok zászlószínei puzzle –ként kirakásával indult, ami később műsorunk dekorációjaként is szolgált.

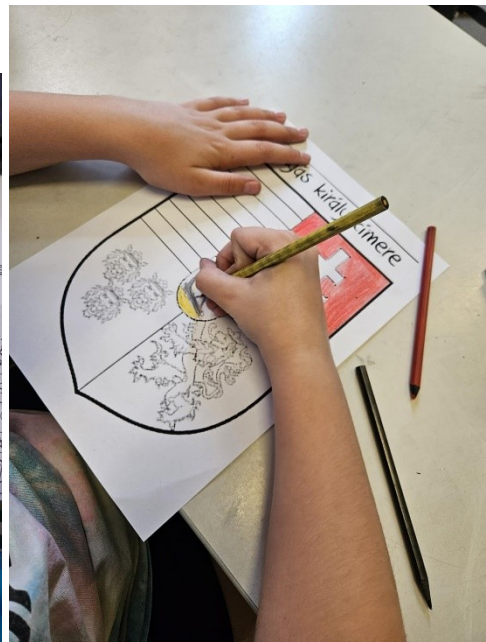
Az első két órában mi hetedikesek párokba szerveződünk és a kiránduláson készült képeinkből előre elkészített bemutatóval és egy-egy hatalmas feladatokkal teli mappával indultunk a többi osztályba. Ma mi tartjuk az órákat! Minden évfolyam más-más feladatot kapott, de igyekeztünk differenciált feladatokat adni, hogy mindenki megtalálhassa a neki legjobban tetszőt. A feladatok összeállításakor figyeltünk a tanulók életkorára, meglévő tantárgyi ismereteikre, de fontos szerepet szántunk kreativitásuk, manuális képességeik fejlesztésére is.

Az első, harmadik és ötödik osztály feladatai A Tordai-hasadék mondája és Szent László király uralkodása köré épültek. A diákok egymás közötti kapcsolatának erősítésére különböző munkaformákat választottunk. Így lehetőségük volt: rajzolásra, játékos feleletválasztós feladatlapok megoldása mellett, irodalmi alkotások megismerésére, növény-és állatfajok meghatározására, mondák illusztrálására.

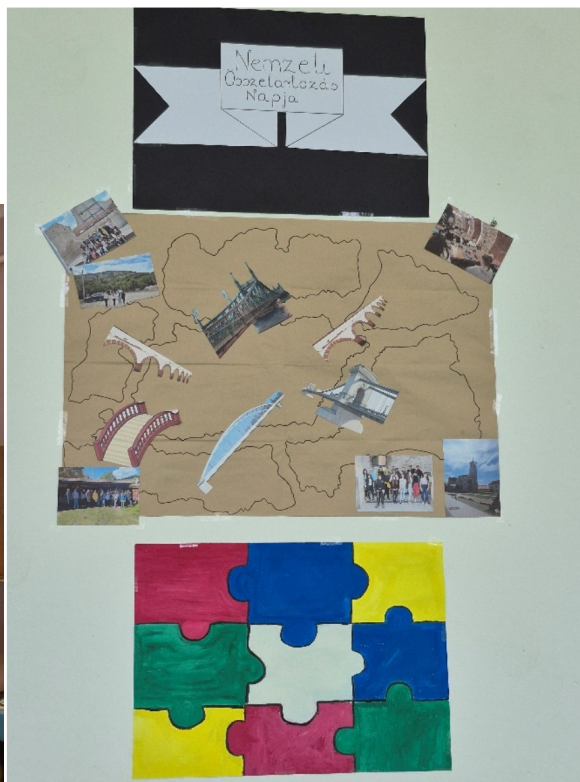

A második, negyedik, hatodik osztály feladatai a Hunyadi családhoz kapcsolódtak, olvastunk nekik mesét, színezték címert, rajzoltak várat és töltöttek ki feladatlapot.

A nyolcadik osztályosok már nehezebb feladatot kaptak történelmi, irodalmi, földrajzi tanulmányaikra alapozva egy komplex feladatlapot kaptak a trianoni béke és következményeinek feldolgozására, amihez az informatikai ismereteiket is használhatták.

A harmadik órában az egész iskola a tornaterembe vonult, mi egy Juhász Gyula verssel és rövid összefoglalóval ismertettük, célunk e napon az volt, hogy társainkban tisztázzuk e nap tartalmát, jelentését, a hatását a mi életünkre is.

Végezetül, mivel iskolánk is csatlakozott a SZARKA TAMÁS Művészeti Alapítvány SZARKA TAMÁS: KÉZFOGÁS 2025 FELHÍVÁSÁHOZ a Kézfogás című dal eléneklésével zártuk a Nemzeti Összetartozás Napját 11 órakor.

Úgy gondoljuk, hogy projektünk céljai sikeresen megvalósultak. Bemutattuk magyarságunk erdélyi értékeit az irodalmon, történelmen, természetén, néprajzon keresztül, egy vidám, élményekkel teli kirándulás formájában.

Megismertettük társainkkal is a határainkon túli területek múltját, kultúráját, jelenét. A közös programok élményeivel tanulóink megélték a magyarság együvé tartozását, melyből nemzeti összetartozás formálódik. A személyes tapasztalással és az Útinapló feladataival rögzítettük az iskolapadban megszerzett tudást.

Köszönjük a lehetőséget, hogy a kapott pályázati támogatással mindezt megvalósíthattuk!